

Nederland Leert beoogt missionaire metamorfose

GKV ZWOLLE-NOORD

Ds. Jaap Ophoff:
huidige situatie: 'Binnen onze kerk ontstond het verlangen een plek te bieden aan mensen voor wie de stap naar de traditionele kerkdienst, of überhaupt naar de kerk, te groot is. Via de Alpha-cursus raken mensen geïnteresseerd of beginnen tot geloof te komen, maar je ziet hen niet terug in de dienst. Tegelijk ervaren we dat onze gemeente te weinig gemeenschap oefent.'
doel over twee jaar: 'Dan moet de helft van onze 1200 leden tellende gemeente zich de cultuur van discipelschap eigen hebben gemaakt. Nu staan missionaire pioniers vaak met een been buiten de kerk, terwijl pastores naar binnen zijn gericht. Dat verschil verdwijnt. Jezus riep ons trouwens niet tot kerkgang maar tot discipelschap, wat uitloopt op onderlinge gemeenschap. Als proef gaan we kijken of we de Alpha-mensen onderdak kunnen bieden in een missiegroep, er moeten diverse groepen ontstaan.'
komende halfjaar: 'We denken na over wat het betekent discipel te zijn. Zo wil ik graag stoppen met bestuurlijke taken, voor mij een proces van loslaten om Jezus concreet te volgen.'

WIERINGERWAARD

Ds. Albert van Kampen
huidige situatie: De protestantse Pniëlgemeente in Wieringerwaard is met honderd leden klein en bevindt zich op de voor het evangelie rotsachtige bodem van Noord-Holland. Sinds afgelopen zomer is predikant Albert van Kampen, vanwege zijn vele contacten met niet-kerkelijke mensen in het dorp, vrijgesteld voor missionair werk. Hij leidt onder meer een kring van zoekers die 'open staan voor het geloof, maar er niet over piekeren naar de kerk te gaan'.
doel over twee jaar: 'Tegen die tijd moeten er twee missionaire deelgroepen zijn, beide richten zich op het leren kennen van Jezus en kiezen een eigen diaconaal doel in hun buurt.'
komende halfjaar: 'Wat betekent het discipel van Jezus te zijn, wordt de centrale vraag. We willen van Jezus bidden leren en hoe we met anderen moeten omgaan.'

...De missionaire organisatie Nederland Zoekt introduceert de zogeheten 'lerende gemeenschap' onder de naam Nederland Leert.

...Teams uit diverse kerken leggen zich vast op een missionair doel dat over twee jaar moet zijn bereikt. Het Nederlands Dagblad volgt het proces.

► ASSEN

'Noem het alsjeblieft geen model.' Directeur Rudolf Setz van Nederland Zoekt, een missionaire pioniersorganisatie, wil voorkomen dat de introductie van de *learning community* – de lerende gemeenschap, in ons land gebracht onder de naam 'Nederland Leert' – wordt gezien als de zoveelste missionaire truc in een poging het seculiere tij te keren. 'Het gaat ons er niet om weer een activiteit te lanceren. Het belangrijkste onderdeel is het vormen van een discipelschapscultuur. Bij de deelnemers persoonlijk, maar ook bij de leiders zodat het principe van Jezus volgen zich als een olievlek verspreidt binnen de gemeente.' Feit is dat dertien teams van twee tot vier leden uit diverse kerken en gemeenten bij elkaar kwamen voor de aftrap van een missionair leertraject – en dat is nieuw in Nederland. Zij zijn van plan een missionaire deelgroep of missiegroep van hooguit vijftig mensen te vormen. Een gemeenschap die zich wijdt aan elk denkbaar missionair doel: van tuintjes wieden in de buurt van de kerk, tot hulp aan daklozen, of het organiseren van een kennismaking met het christelijk geloof.

Het voordeel is, beweert pionier Setz, dat de missiegroepen in elke kerk of gemeente van welke omvang dan ook geïmplementeerd kunnen worden. Maar hoe krijg je kerkelijk Nederland zover? Daarvoor ging hij anderhalf jaar geleden kijken in de anglicaanse gemeente van ds. Mike Breen in Sheffield, waar ruime ervaring is opgedaan met de 'lerende gemeenschap'. Het fenomeen is breed bekend in de Angelsaksische wereld.

Een speciaal uit de Engelse kerk ingevlogen team verzorgt de vormingsdagen voor de eerste Nederlandse deelnemers. Die krijgen verdeeld over de cursus onderwijs over discipel- en leiderschap, maar ook over het beginnen met missiegroepen en het vestigen van missionaire centra. Tijdens het leerproces van twee jaar komen de teams nog drie keer drie dagen bij elkaar voor training. Daarnaast staat jaarlijks een retraite voor voorgangers en teamleiders op het programma, en wederom een nieuw fenomeen: de

Deelnemers aan de eerste *learning community* van Nederland Zoekt kwamen in een boerderij in Drenthe bij elkaar om te praten over missionaire doelen.

huddle, een Engels woord voor persoonlijke vorming/coaching. In dit geval uitgevoerd door de Engelsen. De deelnemende teams moeten werken aan een drietrapsraket: waar staat hun gemeente nu, welk missionair doel willen ze over twee jaar hebben bereikt en wat is het komende eerste halfjaar – tot de volgende vormingsdagen – de concrete eerste stap?

blijvende verandering
 Setz hoopt met deze aanpak te bereiken dat de gemeenten een missionaire

metamorfose ondergaan. 'Te vaak hebben we gezien dat gemeenteleden verkwikt en vol ideeën terugkwamen van een conferentie. Maar na verloop van tijd ebde het enthousiasme weer weg. Wij hopen op een blijvende verandering. Of dat zo is, moet natuurlijk blijken. Ik heb goede hoop, want in Sheffield, een plaats met 500.000 inwoners, groeide de gemeente in vier jaar van 2500 naar 4000 leden. Dat waren geen mensen uit andere kerken, maar nieuwkomers.' Voor het initiatief van Nederland Zoekt bestaat

genoeg belangstelling. Dit jaar deden de eerste groepen mee, volgend jaar november start de tweede groep met dertien teams. Binnen een gemeente is lang niet iedereen missionair actief. Sommige mensen hebben genoeg aan de zondagse eredienst. Is het niet te hoog gegrepen om heel de gemeente achter het missionair ideaal te krijgen? 'Ik ga uit van een royale houding van deze gemeenteleden: geef ruimte voor het experiment en laat de Geest zijn werk doen.' <

CROSSROADS ROTTERDAM

Voorganger Ron Becker
huidige situatie: 'Onze missionaire gemeente richt zich op jongeren in de leeftijd van 20-35 jaar en kent dus al vormen die anders zijn dan in een traditionele gemeente. Toch kwam het leidersteam tot de conclusie dat we niet missionair genoeg zijn. In de tien jaar van ons bestaan kwam de dienst op zondag centraal te staan – een gewoonte die gewoon zo groeide. Mensen hebben wel missionaire ambities maar weten daar niet altijd vorm aan te geven. Anderhalf jaar geleden sloegen we een andere weg in: we zijn bezig drie *communities* te vormen, een gericht op studenten, een voor zoekende mensen en een voor 'vaderloze jongeren'.
doel over twee jaar: 'Het is onze intentie zeven missiegroepen, bij ons Crossroads Missional Communities geheten, op te zetten. In onze gemeente proberen we een omslag te bereiken naar een discipelschaps-cultuur. In *huddles*, de kern van deze cultuur, gaan we luisteren naar wat God tegen ons zegt en hoe Hij ons op missionair gebied leidt. We gaan in Rotterdam alleen die activiteiten ontplooiën waarvan we geloven dat God ze initieert.'
komende halfjaar: 'Ik begin met het organiseren van twee *huddles* met elk acht leiders uit de gemeente.'

MISSIONAIR GOUDA

Jos en Christine Kisteman (GKV)
huidige situatie: 'In de wijk Korte Akkeren hebben diverse gemeenten (onder meer vrijgemaakt-gereformeerd en evangelisch) missionaire groepen opgezet, gericht op de wijk. Tussen deze groepen is een samenwerking aan het ontstaan op missionair gebied.'
doel over twee jaar: 'De huidige en nieuwe missionaire groepen moeten dan hechte gemeenschappen zijn, zichtbaar in de wijk en Gods liefde praktisch uitdragend. In plaats van losse evangelisatieactiviteiten, willen we authentieke relaties met niet-christenen ontwikkelen.'
komende halfjaar: 'We gaan met discipelschap aan de slag in de wijk en stimuleren anderen dat ook te doen. Daarnaast willen we als vijf betrokken gemeenten elkaar in dit proces stimuleren, elkaar versterken en van elkaar leren.'